
EPISTEMOLOGIA

1r semestre 1996-1997

Professor: S. Cardús

Presentació

El curs d'Epistemologia proposa a l'estudiant una reflexió sistemàtica i autocrítica en relació a la pràctica de l'ofici de sociòleg. No és, doncs, un curs sobre *teories*, sinó que proposa una reflexivitat teòrica exigent al servei d'una pràctica professional rigorosa. Per aconseguir aquest propòsit -és a dir, l'adquisició de coratge, escrúpols i consciència investigadora crítica-, el curs es desenvoluparà en tres blocs fonamentals: unes consideracions prèvies a propòsit de la teoria del coneixement i sobre el coneixement científic; l'estudi dels problemes epistemològics que planteja la recerca en sociologia i, finalment, una sèrie de tallers que volen aproximar l'estudiant a diverses pràctiques habituals en l'ofici de sociòleg.

Avaluació

L'avaluació tindrà en compte:

- a. l'assistència regular a les classes
- b. els comentaris de text de les lectures obligatòries del curs, d'una extensió màxima de dos fulls cadascún (500 paraules)
- c. l'avaluació dels treballs que es realitzin en les sessions de pràctiques
- d. un control final de curs

Aquest sistema d'avaluació presuposa l'assistència regular a classe. En el cas excepcional que no es compleixi aquesta condició prèvia, cada estudiant haurà d'analitzar amb el professor, a principis de curs, si és possible trobar una forma d'avaluació idònia a les seves circumstàncies que, en qualsevol cas, inclourà un exàmen final.

EPISTEMOLOGIA

Curs 1996-1997

PROGRAMA GENERAL

Preàmbul. La sociologia com a perspectiva i com a passió

1. Coneixement, coneixement científic i sociologia de la ciència
2. L'ofici de sociòleg

TALLERS

- A. Què diuen que és la sociologia?
- B. La divulgació en sociologia. La conferència
- C. La divulgació en sociologia. Els mitjans àudio-visuals
- D. La divulgació en sociologia. L'article periodístic
- E. El treball editorial
- F. Els llenguatges de la sociologia. A qui ens adrecem?

PREÀMBUL

1. Sobre el curs: quin professor, de quina sociologia, cap a quins objectius, amb quin mètode, a quins alumnes
2. La sociologia com a perspectiva
 - Cos de coneixements o perspectiva?
 - Problemes socials o sociològics?
 - Saber comú i coneixement sociològic
 - Utilitat i inutilitat de la sociologia
 - Ingenuïtat positivista i sistematització del dubte
3. Els fonaments de l'acció social
 - Pensament i acció
 - Escepticisme i sociologia

EPISTEMOLOGIA

1996-1997

1. CONEIXEMENT, CONEIXEMENT CIENTÍFIC I SOCIOLOGIA DE LA CIÈNCIA

1.1 Veritat i certesa

1.2 Dubte i teoria

1.3 Confusió i descoberta

1.4 Teoria i provocació

1.5 Curiositat ociosa, saber instrumental i cientisme

2. L'OFICI DE SOCIÒLEG

2.1 L'EPISTEMOLOGIA DE LA SOCIOLOGIA

La ruptura epistemològica

La construcció de l'objecte

El racionalisme aplicat

La sociologia de la sociologia

2.2 LA PRÀCTICA DE LA SOCIOLOGIA REFLEXIVA

EPISTEMOLOGIA

Curs 1996-1997

Lectures obligatòries del curs

1. Presentació

Wirth, Louis. "Pròleg a l'edició anglesa" a Karl Mannheim, *Ideologia i utopia*. Barcelona. Edicions 62, 1978, pàgines 27-42.

2. Coneixement, Coneixement científic i sociologia de la ciència

Harry Collins i Trevor Pinch, *El gólem. Lo que todos deberíamos saber acerca de la ciencia*. Barcelona, Crítica (Grijalbo Mondadori), 1996. (Especialment, la introducció i els capítols 1, 4, 6 i la conclusió)

Joan Estruch i Salvador Cardús, "Teoria i provocació. Reflexions per a una epistemologia paradoxal" a *Papers*, núm. 26, 1986, pàgines 69-104

Josep Maria Terricabras, *Fer filosofia, avui*. Barcelona, Edicions 62, 1988. 2a. edició 1995. (Especialment, pàg. 9-49)

Paul Watzlawick, *¿Es real la realidad?* Barcelona, Herder, 5a ed., 1992. (Especialment, la primera part)

3. L'ofici de sociòleg

Obligatòria:

Pierre Bourdieu "La pràctica de la sociologia reflexiva" a *Per una sociologia reflexiva*. Barcelona. Herder, 1994. Pàgines 189-229. Edició original: *Réponses. Pour un anthropologie réflexive*. París. Éditions du Seuil, 1992.

Recomanades:

Pierre Bourdieu *El ofici de sociòleg*. México. Ediciones Siglo XXI, 19 . Edició original: *Le métier de sociologue*. París. Mouton, 2 ona. edició 1973

Anne Game i Andrew Metcalfe, *Pasionate Sociology*. Londres, Sage Publications, 1996